

معاونت برنامه ریزی، نظارت و هماهنگی اقتصادی

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

سازمان مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز

باسمه تعالی

تاریخ: ۱۳۹۴/۰۴/۱۴

شماره: ۹۴/۲۲۲۷/ص

پیوست: دارد

آنی

جناب آقای پور احمدی، مدیر کل محترم مبارزه با پولشویی و قاچاق کالا وزارت اطلاعات
جناب آقای آقا بابایی، مدیر کل محترم امور مرز و پدافند غیرعامل وزارت کشور
جناب آقای علیدوستی، مدیر کل محترم دفتر صادرات گمرک ایران
جناب آقای نکونام، مدیر کل محترم ارزیابی کالاهای صادراتی و وارداتی سازمان ملی استاندارد
جناب آقای دغاغله، مدیر کل محترم حمل و نقل کالا، سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای
جناب آقای سجادی، مدیر عامل محترم شرکت ملی بخش فرآورده های نفت ایران
سردار سرتیپ دوم پاسدار زمانیان، رئیس پلیس محترم مبارزه با قاچاق کالا و ارز ناجا

سلام علیکم:

با احترام؛ در اجرای تبصره ی ماده ی ۵۹ دستورالعمل اصلاحی پیشگیری از قاچاق و عرضه خارج از شبکه ی فرآورده های نفتی یارانه ای و شیوه ی مبارزه با آن و همچنین نظر به تصمیمات متخذه در جلسه مورخ ۹۴/۴/۹ کمیته ی اجرایی کارگروه پیشگیری و مبارزه با قاچاق و عرضه ی خارج از شبکه ی فرآورده های نفتی ستاد، به این وسیله «پیش نویس نهایی شیوه نامه ی بازرسی و توقیف نفت کش های حامل سوخت مظنون به قاچاق» که مبتنی بر نظرات مکتوب واصله به ستاد و مباحث مطروحه در جلسات کارشناسی تدوین شده، ارسال می شود. دستور فرمایید نظرات اصلاحی و یا تکمیلی نهایی آن دستگاه اجرایی محترم را حداکثر تا روز دوشنبه مورخ ۹۴/۴/۲۲ به این ستاد اعلام نمایند.

قاسم خورشیدی
مدیر کل دفتر مبارزه با قاچاق فرآورده های نفتی و نظارت بر حمل و نقل

رونوشت:

دبیر کل محترم اتحادیه ی صادرکنندگان نفت، گاز و پتروشیمی ایران برای آگاهی و اقدام مشابه.

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری
سازمان مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز

پیش نویس

شیوه نامه بازرسی و توقیف

نفت کش های حامل سوخت مطنون به قاچاق

و نحوه تحویل محموله های مکشوفه به شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران

معاونت برنامه ریزی، نظارت و هماهنگی اقتصادی
دفتر مبارزه با قاچاق فرآورده های نفتی و نظارت بر حمل و نقل

تیر ماه ۱۳۹۴

مقدمه:

قاچاق سوخت به عنوان پدیده‌ای مخرب در تضعیف اقتصاد کشورهای تولید کننده نفت، سالانه ضمن تحمیل میلیاردها دلار زیان ارزی موجب تلفات انسانی و بروز مشکلات فراوان در عرصه‌های اجتماعی، فرهنگی، امنیتی و .. شده است.

خلاءهای موجود در سیستم عرضه و عدم نظارت کافی در حمل و جابجایی فرآورده‌های نفتی موجبات هدر رفت سرمایه‌های ملی و تضییع حقوق مردم را فراهم آورده است.

در این بین مدیریت تعمیم یافته تسهیم، توزیع و نظارت مضاعف بر سیستم حمل و نقل محموله‌های سوختی امری کاملاً ضروری خواهد بود. لذا به منظور شفاف‌سازی و ایجاد وحدت رویه در امر نظارت بر تردد نفتکش‌ها در محورهای مواصلاتی کشور و فرآیند بازرسی و توقیف نفتکش‌های حامل سوخت مظنون به قاچاق، شیوه‌نامه ذیل، تهیه و ابلاغ می‌شود.

مستندات:

قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز
قانون امور گمرکی و آیین‌نامه اجرایی آن
قانون حمل و نقل کالاهای عبور خارجی (ترانزیت) و آیین‌نامه اجرایی آن.
دستورالعمل اصلاحی پیشگیری از قاچاق و عرضه خارج از شبکه فرآورده‌های نفتی پارانهای ستاد.
آیین‌نامه رسیدگی به تخلفات انتقال، توزیع و فروش فرآورده‌های نفتی (LPG و CNG) از قراردادهای شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران.
مصوبات کارگروه پیشگیری و مقابله با قاچاق و عرضه خارج از شبکه فرآورده‌های نفتی ستاد.
قانون الزام شرکت‌ها و موسسات ترابری جاده‌ای به استفاده از صورت وضعیت مسافری و بارنامه.

تعاریف:

ستاد: ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز موضوع قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز
شرکت پخش: شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی کشور و مناطق تابعه.
ناجا: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و یگان های تابعه در استان.
گمرک: گمرک جمهوری اسلامی ایران و سایر دفاتر اجرایی و ادارات تحت امر در استان.
دستگاه کاشف: دستگاه اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری است که به موجب این قانون و سایر قوانین و مقررات، وظیفه مبارزه با قاچاق کالا و ارز و کشف آن را بر عهده دارد.

فرآورده های نفتی یارانه ای: کلیه فرآورده های نفتی که دولت آن را کم تر از قیمت تمام شده و یا با پرداخت یارانه به بهره برداران واگذار می کند. شامل: نفت سفید، بنزین، نفت گاز و نفت کوره، گاز مایع و سوخت هوایی.

بارنامه داخلی: سندی کاشف از حقوق مالکیت که طرح آن توسط وزارت راه و شهرسازی تهیه و از طرف وزارت اقتصاد و دارایی چاپ و پس از وصول حق تمبر به موجب حواله وزارت راه و شهرسازی در اختیار شرکت ها و موسسات مجاز حمل و نقل داخلی کالا جهت جابجایی محمولات بین شهرهای کشور قرار خواهد گرفت.

بارنامه خارجی (بین المللی - CMR): سندی کاشف از حقوق مالکیت که طرح آن توسط وزارت راه و شهرسازی تهیه و از طرف وزارت اقتصاد و دارایی چاپ و پس از وصول حق تمبر به موجب حواله وزارت راه و شهرسازی در اختیار شرکت های مجاز حمل و نقل بین المللی کالا قرار خواهد گرفت.

اظهار نامه اجمالی: سندی است که به موجب آن شرکت حمل و نقل، فهرست کل محمولاتی که باید تخلیه و یا بارگیری شود را هنگام ورود با خروج وسیله نقلیه از کشور اعلام می نماید (پیوست ۳).

اظهار کالا: بیانیه ای کتبی یا شفاهی است که براساس قانون امور گمرکی، اظهار کننده، رویه گمرکی مورد نظر خود را درباره ی کالا مشخص می کند و اطلاعات مورد نیاز برای اجرای مقررات گمرکی را ارائه می دهد.

عرضه ی خارج از شبکه: عبارت است از انتقال، عرضه و یا فروش فرآورده های یارانه ای بر خلاف ضوابط تعیین شده، برای توزیع یا مصارف تعیین شده از سوی شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران.

انحراف از مسیر: خروج خودروهای حامل مواد نفتی یا انتقال تمام یا بخشی از محموله ی آن از مسیر مقرر بین مبدا و مقصد مبتنی بر اسناد حمل.

موارد ظن به قاچاق و عرضه ی خارج از شبکه: حسب مورد مغایرت یا فقدان اسناد حمل شامل بارنامه، CMR و حواله شهری شرکت ملی پخش، مجوز حمل توسط گمرک، پروانه سبز گمرکی، پته عبور یا (پروانه الکترونیکی)، و یا انحراف از مسیر حمل، فک یا مخدوش بودن پلمب، جاسازی مخزن، باک غیراستاندارد، مغایرت در وزن، مغایرت در مشخصات راننده.

قلمرو گمرکی: آن قسمت از قلمرو کشور است که در آن قانون امور گمرکی اعمال می شود.

کارگروه: کارگروه فنی تشخیص ماهیت محصولات و مشتقات نفتی سازمان ملی استاندارد.

کلیات:

بطور کلی نفتکش های متردد در محورهای شهری و جاده ای کشور به چهار گروه تقسیم بندی می شوند:

- نفتکش های دارای پلمب گمرکی (اعم از صادراتی، وارداتی و ترانزیتی)
- نفتکش های دارای پلمب شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی.
- نفتکش های دارای پلمب کارخانه ای (حاوی محموله های متعلق به شرکت های تولیدی فرآورده ها و مشتقات نفتی) و یا فاقد پلمب

موارد اجرایی

بخش اول: نفت کش‌های دارای پلمب گمرکی (اعم از صادراتی، وارداتی و ترانزیتی)

۱. عوامل سازمان کاشف در صورت ظن قاچاق به نفتکش‌های دارای پلمب سالم گمرکی برابر تبصره‌ی ذیل ماده ۵۵ قانون امور گمرکی ضمن هماهنگی با گمرک، محموله‌های مورد نظر را حداکثر ظرف مدت ۲۴ ساعت به گمرک استان محل توقف، هدایت نموده و مراتب را به اطلاع حراست گمرک مذکور خواهند رساند تا گمرکات اجرایی وفق مقررات، رسیدگی قانونی را معمول دارد.

ضمناً به محض رسیدن محموله به گمرک، وظیفه کاشف خاتمه تلقی یافته و تشریفات قانونی، براساس دستورالعمل مربوطه انجام می‌شود.

۲. گمرک موظف است ضمن نمونه‌برداری و اقدامات لازم، نتیجه اظهارنظر کارگروه فنی را حداکثر ظرف ۳۰ روز از تاریخ اعلام نظریه آزمایشگاه مجاز، به دستگاه کاشف اعلام نماید.

تبصره: کارگروه موظف است پرونده‌های ظن به قاچاق را در اولویت رسیدگی و اعلام نظر خود قرار دهد.

بخش دوم: نفت کش‌های دارای پلمب شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی

۱. عوامل سازمان کاشف در صورت ظن قاچاق به نفتکش‌های حامل فرآورده‌های نفتی (نفت سفید- نفت کوره- نفتگاز، بنزین، گاز مایع و سوخت هوایی) دارای پلمب شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، ضمن توقیف محموله، مراتب را به اطلاع حراست شرکت پخش (منطقه یا ناحیه مربوط) خواهند رساند.

۲. شرکت پخش منطقه ذی‌ربط حداکثر ظرف مدت ۲۴ ساعت پس از حضور در محل و انجام بررسی‌های لازم، اظهار نظر خود را به سازمان کاشف ارائه و در صورت ظن قاطع به انحراف محموله از مسیر، مراتب از سوی دستگاه کاشف، حسب مورد به مراجع تعزیراتی و قضایی اعلام و پیگیری‌های بعدی (دعوت از تیم نمونه‌گیری) را وفق مقررات قانونی انجام خواهد داد و نتیجه توسط شرکت ملی پخش به دستگاه کاشف اعلام می‌شود.

بخش سوم: نفت کش‌های دارای پلمب کارخانه‌ای یا فاقد پلمب (حاوی محموله‌های متعلق به

شرکت تولیدی فرآورده‌ها و مشتقات نفتی برای صادرات)

در خصوص خودروهای حامل مشتقات نفتی دارای پلمب کارخانه‌ای و یا فاقد پلمب، به منظور صادرات، می‌بایست صاحبان کالا در نزدیک‌ترین گمرکات تخصصی ضمن اظهار محموله نسبت به پلمب تانکر حامل اقدام نمایند.

۱) در موارد ظن قاچاق از سوی عوامل سازمان کاشف، نسبت به نفتکش‌های متردد در محورهای مواصلاتی منتهی به گمرکات اجرایی (از محل واحد تولیدی تا گمرکات اجرایی محل اظهار^۱) به قرار ذیل اقدام می‌شود:

○ چنانچه نفتکش حامل فرآورده، فاقد اسناد مثبته اعم از مجوز حمل، بارنامه رسمی، فاکتور فروش، برگه خروج از انبار و سایر مستندات مرتبط باشد، نفتکش متوقف و برابر ضوابط و مقررات اقدام شود.

○ در صورتی که نفتکش حامل سوخت، دارای مدارک مثبته اعم از بارنامه به مقصد گمرک، فاکتور فروش، اوراق حامل مشخصات کامل فرستنده و گیرنده و غیره باشد، در صورت ظن به قاچاق، دستگاه کاشف می‌بایست محموله را ظرف مدت ۲۴ ساعت با حضور صاحب کالا و یا نماینده‌ی قانونی آن به نزدیک‌ترین پارکینگ گمرکی، هدایت و صاحب کالا بلافاصله مبادرت به اظهار محموله صادراتی کرده و اسناد لازم را در اختیار گمرک اجرایی قرار دهد.

○ پس از ورود تانکر حامل محموله به قلمرو گمرکی و اظهار کالا، مأمورین گمرک، مطابق ماده ۱۵ دستورالعمل پیشگیری از قاچاق و عرضه خارج از شبکه فرآورده‌های نفتی ظرف مدت ۲۴ ساعت مراتب را به نمایندگان استاندارد، صاحب کالا و حسب ضرورت مدعی‌العموم اعلام و تیم نمونه برداری تشکیل که مطابق رویه جاری ابلاغی اقدام به نمونه برداری و ارسال نمونه به آزمایشگاه‌های مجاز نموده و پس از دریافت نتایج آزمون به همراه بدل اسناد مثبته صادراتی (اخذ شده از صاحب کالا) برای اعلام نظر به کارگروه فنی تشخیص ماهیت فرآورده‌های نفتی سازمان ملی استاندارد ارسال می‌نماید. بدیهی است تا حصول نتیجه کارگروه فنی، محموله‌های اظهاری مظنون به قاچاق در محوطه گمرکی متوقف خواهد بود.

۲) چنانچه نفتکش‌های (دارای پلمب کارخانه‌ای و یا فاقد پلمب حامل محموله سوختی مظنون به قاچاق توسط یگان‌های انتظامی، امنیتی و سایر دستگاه‌های کاشف در محورهای غیرمنتهی به گمرک) (از واحدهای تولیدی به سایر نقاط و یا واحدهای دیگر) توقیف شود، انجام مراحل ذیل ضروری است:

الف- پس از توقف نفتکش حامل محموله مظنون به قاچاق، چنانچه راننده نفتکش فاقد مدارک مثبته اعم از بارنامه، فاکتور فروش، برگه خروج از انبار و اوراق حاوی مشخصات کامل فرستنده و گیرنده و سایر اسناد مربوطه باشد، نفتکش را به منظور بررسی و تحقیق اولیه توقیف نموده و به محوطه پارکینگ تحت نظارت دستگاه کاشف هدایت و ظرف مدت ۲۴ ساعت مراتب هم‌زمان به مراجع تعزیراتی یا قضایی ذی‌ربط و اداره کل استاندارد استان اعلام و از نمایندگان آنان برای نمونه برداری دعوت بعمل می‌آید.

^۱ صاحبان کالای صادراتی موظف است محموله‌های نفتی صادراتی خود را قبل از خروج از واحدهای تولیدی در سیستم اظهار از راه دور گمرک ایران نزدیکی از گمرکات اجرایی اظهار کرده و سند مربوط به اظهار از راه دور را همراه محموله ارسال نمایند.

ب- نماینده اداره استاندارد موظف است حداکثر ظرف مدت ۲۴ ساعت ضمن مراجعه به محل توقیف محموله در حضور نماینده قانونی صاحب کالا و نماینده دستگاه کاشف، براساس دستورالعمل‌های نمونه برداری، دو نمونه مشابه را از محموله مظنون به قاچاق تهیه و ظروف حاوی فرآورده نمونه‌های اخذ شده را پلمپ، صورتجلسه تنظیم و به امضاء حاضرین رسانده یکی از نمونه‌ها را به عنوان نمونه شاهد تحویل نماینده دستگاه کاشف می‌دهد و نمونه دوم را به آزمایشگاه مجاز همکار ارسال نماید.

ج- اداره کل استاندارد استان، نتایج آزمایش را کتباً حداکثر ظرف یک هفته در اختیار سازمان کاشف قرار می‌دهد.

د- سازمان کاشف، نتایج آزمایش را به همراه کلیه اسناد مثبت (شامل فاکتور خرید مواد اولیه، بارنامه حمل، CMR، آنالیز و فرمولاسیون اظهاری توسط صاحب کالا) در استان‌هایی که مطابق ابلاغیه‌ی ستاد در آنها کارگروه فنی استانی تشکیل شده است، برای کارگروه فنی تشخیص ماهیت فرآورده‌های نفتی استان که دبیرخانه‌ی آن مستقر در ادارات کل استاندارد استان می‌باشد ارسال و در سایر استان‌ها برای کارگروه فنی مرکزی تشخیص ماهیت فرآورده‌های نفتی سازمان ملی استاندارد ایران ارسال نماید.

صاحب کالا ظرف مدت ۳ روز اداری کلیه مدارک مثبت دال بر قانونی بودن محموله رابه سازمان کاشف ارائه نماید.

تبصره: در صورت عدم مدارک لازم توسط صاحب کالا، مراتب از سوی سازمان کاشف به عنوان قاچاق به مراجع صالحه قضایی ارجاع خواهد شد.

ه- ادارات کل استاندارد (کارگروه‌های استانی) و یا سازمان ملی استاندارد (کارگروه فنی مرکزی) پس از بررسی پرونده (خارج از نوبت) اظهار نظر خود را به صورت محرمانه به سازمان کاشف ارسال خواهد کرد.

تبصره: کارگروه استانی ظرف مدت ۷۲ ساعت و کارگروه مرکزی ظرف حداکثر یک هفته پس از دریافت پرونده‌های مربوط به محموله‌های مظنون به قاچاق نسبت به اعلام نظر فنی درباره‌ی ماهیت محموله‌های توقیفی اقدام و نتایج را به دستگاه کاشف و یا مرجع رسیدگی کننده اعلام می‌دارند.

و- سازمان کاشف در صورت اعلام نظر کارگروه‌های فنی (اداره کل استاندارد استان و یا دفتر ارزیابی کیفیت کالاهای صادراتی و وارداتی سازمان ملی استاندارد) مبنی بر یارانه‌ای بودن محموله توقیفی، پرونده را به مرجع قضایی ارسال تا نسبت به رسیدگی و صدور قرار مجرمیت برابر قوانین جاری اقدام شود.

ز- در صورت اعلام کارگروه فنی، مبنی بر فقدان مواد یارانه‌ای در محموله توقیفی، سازمان کاشف با هماهنگی مرجع قضایی نسبت به رفع توقیف محموله اقدام و پرونده مختومه شود.

در خاتمه یادآوری می‌شود: تشخیص هر نوع فرآورده نفتی (مظنون به داشتن مواد یارانه‌ای) براساس مواد ۱۵ و ۱۶ دستورالعمل اصلاحی پیشگیری از قاچاق و عرضه خارج از شبکه فرآورده‌های نفتی (مصوب ۸۸/۲/۳۰) نماینده ویژه رییس جمهور و رییس ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز) صرفاً بر عهده کارگروه فنی تشخیص ماهیت فرآورده‌های نفتی بوده و ضروری است مراجع محترم قضایی و سازمانهای کاشف عنایت لازم را مبذول نمایند.

تذکر: نظر به مشکلات عدیده و بروز تخلفات متعدد در قالب تانکرهای حامل فاقد استاندارد، از این پس کلیه خودروهای حامل فرآورده‌ها و مشتقات نفتی صادراتی می‌بایست دارای استانداردهای بین‌المللی و مورد تایید سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای و شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی باشند.

بخش چهارم: نحوه تحویل محموله های نفتی مکشوفه

الف) مسئولیت تحویل فرآورده‌های نفتی مکشوفه (اعم از فرآورده‌های نفتی سالم یا آلوده) از سازمان‌های کاشف، بر عهده شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی می باشد.

تبصره:

چنانچه فرآورده نفتی در محل یا مخازن ثابت یا متحرک کشف شده باشد پس از اعلام یگان کاشف، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی موظف است در معیت نماینده‌ی سازمان کاشف (پس از تنظیم صورتمجلس در محل) هماهنگی لازم را برای برداشت و انتقال فرآورده‌ی مکشوفه به نزدیک‌ترین انبار نفت معمول و مراتب با حضور نماینده سازمان کاشف و واحدهای مربوطه در انبار نفت اندازه‌گیری و طی صورتجلسه تحویل، نسبت به تخلیه آن اقدام نماید.

صورتجلسه مربوطه در سه نسخه تهیه (هر یک حکم واحد را دارد) که یک نسخه فی المجلس تحویل نماینده سازمان کاشف خواهد شد. (فرم پیوست ۱)

ب) شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی موظف است فرآورده‌های نفتی مکشوفه را با دستور مرجع رسیدگی کننده از یگان کاشف تحویل و به فروش رسانده و وجوه حاصله را طبق بند ط تبصره ۲ ماده واحده قانون بودجه ۱۳۹۴ نزد حساب امانی وزارت دادگستری واریز نماید.

ج) تمام هزینه‌های حمل و نقل، آزمایش و ... به عهده‌ی شرکت ملی پخش بوده که در قالب هزینه‌های بالاسری حداکثر به میزان ده درصد (۱۰٪) ارزش محموله مکشوفه از محل فروش آن تامین می‌شود.

د) مصوبات فوق صرفاً ناظر بر تعیین تکلیف تحویل سوخت‌های مکشوفه بوده و نافی طی مراحل قانونی احراز جرم قاچاق و عرضه خارج از شبکه، توسط مراجع صالح نخواهد بود.

ردیف	شرح	تاریخ		ملاحظات
		تاریخ اول	تاریخ دوم	
۱	درختان میوه در باغ	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	درختان میوه در باغ
۲	بازرسی خاک در مزرعه	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	بازرسی خاک در مزرعه
۳	کاشت بذر در مزرعه	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	کاشت بذر در مزرعه
۴	آبیاری مزرعه	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	آبیاری مزرعه
۵	بازرسی گیاهان در مزرعه	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	بازرسی گیاهان در مزرعه
۶	کاشت بذر در مزرعه	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	کاشت بذر در مزرعه
۷	آبیاری مزرعه	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	آبیاری مزرعه
۸	بازرسی گیاهان در مزرعه	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	بازرسی گیاهان در مزرعه
۹	کاشت بذر در مزرعه	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	کاشت بذر در مزرعه
۱۰	آبیاری مزرعه	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	۱۳۹۰/۰۱/۰۱	آبیاری مزرعه